

USTAWA
z dnia 24 kwietnia 1997 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady przeciwdziałania narkomanii.
2. Przeciwdziałanie narkomanii obejmuje:
 - 1) działalność wychowawczą i zapobiegawczą,
 - 2) leczenie, rehabilitację i readaptację osób uzależnionych,
 - 3) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,
 - 4) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii,
 - 5) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Art. 2.

Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do:

- 1) środków farmaceutycznych, które są środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi, w zakresie nie uregulowanym w przepisach o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i nadzorze farmaceutycznym,
- 2) trucizn i środków szkodliwych, które są prekursorami, w zakresie nie uregulowanym w przepisach o substancjach trujących.

Art. 3.

1. Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii są realizowane przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego.
2. Zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii są realizowane, w zakresie określonym w ustawie, również przez:
 - 1) szkoły i placówki objęte systemem oświaty oraz szkoły wyższe,
 - 2) zakłady opieki zdrowotnej i inne jednostki organizacyjne działające w dziedzinie ochrony zdrowia,
 - 3) jednostki wojskowe i Policji,
 - 4) kluby sportowe,
 - 5) zakłady poprawcze, areszty śledcze i zakłady karne.

3. W realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii mogą uczestniczyć w szczególności stowarzyszenia, organizacje społeczne, fundacje, kościoły i inne związki wyznaniowe, medyczne samorzady zawodowe, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

Art. 4.

1. Podstawę do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwała Rada Ministrów na wniosek Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.
3. Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi, w terminie do dnia 30 czerwca, sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Art. 5.

1. Tworzy się Radę do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwaną dalej "Radą".
2. Rada działa przy Prezesie Rady Ministrów.
3. Rada jest organem opiniodawczo-doradczym w sprawach z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
4. W skład Rady wchodzi przedstawiciele naczelnych i centralnych organów administracji rządowej zajmujących się problematyką przeciwdziałania narkomanii.
5. W skład Rady mogą wchodzić również przedstawiciele stowarzyszeń, fundacji, kościołów i innych związków wyznaniowych, samorządów zawodowych i innych jednostek działających w zakresie przeciwdziałania narkomanii, skierowani przez te podmioty.
6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, skład i zadania Rady oraz szczegółowe warunki i tryb jej działania.

Art. 6.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) prekursor - każdą substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, która może być przetworzona na środek odurzający lub substancję psychotropową albo może służyć do ich wytworzenia, określoną w wykazie prekursorów stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy,
- 2) środek odurzający - każdą substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działającą na ośrodkowy układ nerwowy, określoną w wykazie środków odurzających stanowiącym załącznik nr 2 do ustawy,
- 3) substancja psychotropowa - każdą substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działającą na ośrodkowy układ nerwowy, określoną w wykazie substancji psychotropowych stanowiącym załącznik nr 3 do ustawy,
- 4) środek zastępczy - substancję w każdym stanie fizycznym, która jest trucizną lub środkiem szkodliwym, używaną zamiast lub w takich samych celach niemedycznych jak środek odurzający lub substancja psychotropowa,
- 5) narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich,

- 6) uzależnienie od środków odurzających lub substancji psychotropowych - zespół zjawisk psychicznych lub fizycznych wynikających z działania tych środków lub substancji na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stale lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem,
- 7) osoba zagrożona uzależnieniem - osobę, u której zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków odurzających lub substancji psychotropowych, albo osobę sporadycznie używającą środki odurzające lub substancje psychotropowe albo środki zastępcze,
- 8) osoba uzależniona - osobę, która, w wyniku nadużywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych albo używania ich w celach medycznych, znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków lub substancji,
- 9) używanie - wprowadzanie do organizmu człowieka środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego, niezależnie od drogi podania,
- 10) leczenie substytucyjne - stosowanie, w ramach programu leczenia uzależnienia, środka odurzającego lub substancji psychotropowej,
- 11) rehabilitacja - działania w celu przywrócenia sprawności fizycznej lub psychicznej, obniżonej lub utraconej z powodu narkomanii,
- 12) readaptacja - działania w celu przystosowania do warunków zewnętrznego środowiska społecznego lub zawodowego osoby, która w wyniku narkomanii wykazuje zaburzenia adaptacji do środowiska,
- 13) mak - roślinę z gatunku mak lekarski (*Papaver somniferum L.*), zwaną również makiem ogrodowym albo uprawnym,
- 14) mak niskomorfinowy - roślinę z gatunku mak lekarski należącą do odmiany, w której zawartość morfiny w torebce (makówce) bez nasion, wraz z przylegającą do niej łodygą o długości do 7 cm, wynosi poniżej 0,06% w przeliczeniu na zasadę morfiny i na suchą masę wymienionych części rośliny,
- 15) mleczko makowe - sok mleczny torebki (makówki) maku,
- 16) opium - stężały sok mleczny torebki (makówki) maku,
- 17) słoma makowa - torebkę (makówkę) maku bez nasion, wraz z łodygą, lub poszczególne ich części,
- 18) konopie - rośliny z rodzaju konopi (*Cannabis L.*),
- 19) konopie włókniste - rośliny z gatunku konopie siewne (*Cannabis sativa L.*) o zawartości delta-9-tetrahydrokannabinolu poniżej 0,30% w suchej masie ziela,
- 20) ziele konopi - kwiatowe lub owocujące wierzchołki konopi, z których nie usunięto żywicy,
- 21) żywica konopi - żywicę i inne produkty konopi zawierające delta-9-tetrahydrokannabinol lub inne aktywne biologicznie kannabinole,
- 22) uprawa maku lub konopi - plantację tych roślin bez względu na powierzchnię uprawy,
- 23) wytwarzanie - czynności, za pomocą których mogą być otrzymywane środki odurzające lub substancje psychotropowe albo ich prekursorzy, ich oczyszczanie, ekstrakcję surowców i półproduktów oraz otrzymywanie soli tych środków lub substancji,
- 24) przetwarzanie - czynności prowadzące do przemiany środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów na inne środki odurzające, substancje psychotropowe lub prekursorzy albo na substancje nie będące środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub prekursorami,

- 25) przerób - otrzymywanie stałych lub ciekłych mieszanin środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów oraz nadawanie tym środkom lub substancjom postaci stosowanej w lecznictwie,
- 26) preparat - roztwór lub mieszaninę w każdym stanie fizycznym, zawierające jeden lub więcej środków odurzających lub substancji psychotropowych albo ich prekursorów, stosowane w lecznictwie jako leki w postaci dawkowej albo nie podzielonej.

Rozdział 2

Działalność wychowawcza i zapobiegawcza

Art. 7.

1. Działalność wychowawcza i zapobiegawcza obejmuje:

- 1) promocję zdrowia psychicznego,
- 2) promocję zdrowego stylu życia,
- 3) informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, oraz o narkomanii i jej skutkach.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane w szczególności przez:

- 1) wprowadzenie problematyki zapobiegania narkomanii do programów szkół i innych placówek systemu oświaty,
- 2) wprowadzenie problematyki zapobiegania narkomanii do programów przygotowania zawodowego osób zajmujących się wychowaniem w szkołach i innych placówkach systemu oświaty,
- 3) tworzenie placówek prowadzących działalność zapobiegawczą, zwłaszcza w środowiskach zagrożonych uzależnieniem,
- 4) wspieranie działań ogólnokrajowych i lokalnych organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 3, oraz innych inicjatyw społecznych,
- 5) uwzględnienie problematyki zapobiegania narkomanii w działalności telewizji publicznej oraz innych środków masowego przekazu,
- 6) prowadzenie badań naukowych nad problematyką narkomanii.

3. Szczegółowe zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej określi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Art. 8.

1. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, zakres problematyki promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących zapobiegania narkomanii, w podstawach programowych i programach wychowania realizowanych w szkołach i innych placówkach systemu oświaty.

2. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej podejmie działania na rzecz uwzględnienia problematyki promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących zapobiegania narkomanii, w programach przygotowania zawodowego nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem i nauczaniem dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach systemu oświaty.

Art. 9.

1. Ministrowie Edukacji Narodowej, Zdrowia i Opieki Społecznej, Kultury i Sztuki, Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, każdy w zakresie swojego działania, są obowiązani rozwijać i popierać działalność informacyjną i kulturalną podejmowaną w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, mogą być wykonywane przez gminę jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 10.

1. Ministrowie Edukacji Narodowej, Zdrowia i Opieki Społecznej, Kultury i Sztuki, Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, Transportu i Gospodarki Morskiej, Pracy i Polityki Socjalnej oraz Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, każdy w zakresie swojego działania, są obowiązani prowadzić działalność wychowawczą i zapobiegawczą polegającą na:
 - 1) promocji zdrowego stylu życia,
 - 2) tworzeniu placówek prowadzących działalność zapobiegawczą w środowiskach zagrożonych uzależnieniem,
 - 3) wspieraniu działań ogólnokrajowych i lokalnych jednostek, o których mowa w art. 3 ust. 3, oraz innych inicjatyw społecznych.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, mogą być wykonywane przez gminę jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.
3. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe formy działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Art. 11.

Ministrowie Zdrowia i Opieki Społecznej, Edukacji Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, Transportu i Gospodarki Morskiej, Pracy i Polityki Socjalnej oraz Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych, każdy w zakresie swojego działania, zapewnią prowadzenie badań naukowych nad problematyką narkomanii, w tym badań statystycznych i epidemiologicznych.

Art. 12.

Ministrowie Zdrowia i Opieki Społecznej, Edukacji Narodowej, Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Pracy i Polityki Socjalnej, każdy w zakresie swojego działania, zapewnią niezbędną liczbę osób przygotowanych do realizacji zadań, o których mowa w art. 1, oraz ich szkolenie i doskonalenie.

Rozdział 3

Postępowanie z osobami uzależnionymi

Art. 13.

Poddanie się leczeniu, rehabilitacji lub readaptacji jest dobrowolne, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 14.

1. Leczenie i rehabilitację osoby uzależnionej prowadzi zakład opieki zdrowotnej lub lekarz wykonujący indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską.
2. Rehabilitację osoby uzależnionej może prowadzić również podmiot nie wymieniony w ust. 1, po uzyskaniu zezwolenia wojewody.
3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2:
 - 1) może otrzymać podmiot, który spełnia warunki zapewniające realizację programu rehabilitacji osób uzależnionych,
 - 2) cofa się w wypadku, gdy podmiot przestał spełniać warunki stanowiące podstawę wydania zezwolenia.
4. Nadzór nad działalnością podmiotu, o którym mowa w ust. 2, sprawuje wojewoda.
5. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, warunki, które powinien spełniać podmiot ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie rehabilitacji osób uzależnionych, oraz sposób sprawowania nadzoru, o którym mowa w ust. 4.
6. Readaptację osób uzależnionych mogą prowadzić zakłady opieki zdrowotnej oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.
7. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 i 6, są udzielane bezpłatnie przez publiczny zakład opieki zdrowotnej osobie uzależnionej, niezależnie od jej stałego miejsca zamieszkania w kraju.

Art. 15.

1. Osoba uzależniona może być leczona zgodnie z programem przewidującym stosowanie leczenia substytucyjnego.
2. Leczenie substytucyjne może prowadzić wyłącznie publiczny zakład opieki zdrowotnej po uzyskaniu zezwolenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.
3. Zezwolenie na leczenie substytucyjne może otrzymać publiczny zakład opieki zdrowotnej, który posiada odpowiednie warunki lokalowe i kadrowe zapewniające realizację programu leczenia stacjonarnego albo prowadzenia leczenia systemem ambulatoryjnym.
4. Zezwolenie na leczenie substytucyjne ulega cofnięciu, gdy zakład przestał spełniać warunki stanowiące podstawę wydania zezwolenia.
5. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania przy leczeniu substytucyjnym oraz warunki, które powinien spełniać zakład prowadzący leczenie substytucyjne.

Art. 16.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania leczniczego, rehabilitacyjnego i readaptacyjnego w stosunku do osób uzależnionych, umieszczonych w:

- 1) zakładach poprawczych,
- 2) zakładach karnych i aresztach śledczych.

Art. 17.

1. Na wniosek przedstawiciela ustawowego, krewnych w linii prostej, rodzeństwa lub faktycznego opiekuna albo z urzędu, sąd rodzinny może skierować osobę uzależnioną, która nie ukończyła 18 lat, na przymusowe leczenie i rehabilitację.
2. Czasu przymusowego leczenia i rehabilitacji nie określa się z góry, nie może on być jednak dłuższy niż 2 lata.
3. Jeżeli osoba uzależniona ukończy 18 lat przed zakończeniem leczenia lub rehabilitacji, sąd rodzinny może je przedłużyć na czas niezbędny do osiągnięcia celu leczenia i rehabilitacji, łącznie nie dłuższy jednak niż określony w ust. 2.
4. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, toczy się według przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Rozdział 4

Prekursory, środki odurzające i substancje psychotropowe

Art. 18.

1. Prekursory dzieli się na grupy w zależności od możliwości ich zastosowania do wytwarzania środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych prekursorów.
2. Podział prekursorów na grupy I-R, IIA-R i IIB-R określa załącznik nr 1 do ustawy.

Art. 19.

1. Środki odurzające dzieli się na grupy w zależności od stopnia ryzyka powstania uzależnienia w wypadku używania ich w celach niemedycznych oraz zakresu ich stosowania w celach medycznych.
2. Podział środków odurzających na grupy I-N, II-N, III-N i IV-N określa załącznik nr 2 do ustawy.

Art. 20.

1. Substancje psychotropowe dzieli się na grupy w zależności od stopnia ryzyka powstania uzależnienia w wypadku używania ich w celach niemedycznych oraz zakresu ich stosowania w celach medycznych.
2. Podział substancji psychotropowych na grupy I-P, II-P, III-P i IV-P określa załącznik nr 3 do ustawy.

Art. 21.

1. Środki odurzające grup I-N i II-N oraz substancje psychotropowe grup II-P, III-P i IV-P mogą być używane wyłącznie w celach medycznych, przemysłowych lub prowadzenia badań naukowych.
2. Substancje psychotropowe grupy I-P mogą być używane wyłącznie w celu prowadzenia badań naukowych, a środki odurzające grupy IV-N wyłącznie w celu prowadzenia badań naukowych oraz w lecznictwie zwierząt - w zakresie wskazanym w załączniku nr 2 do ustawy.

Art. 22.

1. Środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursory grupy I-R może posiadać wyłącznie podmiot gospodarczy, jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna uprawniona na podstawie przepisów ustawy.

2. Posiadane bez uprawnienia środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursory grupy I-R podlegają zabezpieczeniu przez organy ścigania lub organy celne w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
3. O przypadku na rzecz Skarbu Państwa środków, substancji, preparatów lub prekursorów, o których mowa w ust. 2, orzeka sąd w postępowaniu karnym.
4. W wypadku gdy nie zostało wszczęte postępowanie karne, o przypadku na rzecz Skarbu Państwa środków, substancji, preparatów lub prekursorów, o których mowa w ust. 2, orzeka wojewódzki inspektor farmaceutyczny w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 23.

1. Środki odurzające lub substancje psychotropowe może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać, z zastrzeżeniem ust. 3, wyłącznie podmiot gospodarczy posiadający wydaną na podstawie odrębnych przepisów koncesję na wytwarzanie środków farmaceutycznych, po uzyskaniu zezwolenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej określającego środki lub substancje, które mogą być przedmiotem wytwarzania, przetwarzania lub przerobu.
2. Prekursory grupy I-R może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać, z zastrzeżeniem ust. 3 i 13, wyłącznie podmiot gospodarczy, który uzyskał zezwolenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.
3. Środki odurzające grup I-N, II-N i IV-N, substancje psychotropowe grup I-P, II-P i III-P lub, z zastrzeżeniem ust. 13, prekursory grupy I-R może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać, w celu prowadzenia badań naukowych, wyłącznie szkoła wyższa, jednostka badawczo-rozwojowa lub inna placówka naukowa - w zakresie swojej działalności statutowej - po uzyskaniu zezwolenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej określającego środki lub substancje, które mogą być przedmiotem wytwarzania, przetwarzania lub przerobu.
4. Nie wymaga zezwolenia przerób środków odurzających lub substancji psychotropowych, jeżeli jest dokonywany w aptece.
5. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być wydane po stwierdzeniu przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, że podmiot gospodarczy występujący o wydanie zezwolenia zapewnia warunki produkcji i obrotu zabezpieczające przed użyciem środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów objętych zezwoleniem przez osoby nie upoważnione lub w celach innych niż określone w wydanym zezwoleniu.
6. Środki odurzające grupy II-N, substancje psychotropowe grup II-P, III-P i IV-P lub, z zastrzeżeniem ust. 13, prekursory grupy I-R może stosować, w celach przemysłowych, wyłącznie podmiot gospodarczy lub inna jednostka organizacyjna po uzyskaniu zezwolenia wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, określającego środki lub substancje będące przedmiotem zezwolenia.
7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do podmiotu gospodarczego, który uzyskał zezwolenie na podstawie ust. 1.
8. Środki odurzające grupy IV-N lub substancje psychotropowe grupy I-P może stosować, w celu prowadzenia badań naukowych, wyłącznie szkoła wyższa, jednostka badawczo-rozwojowa lub inna placówka naukowa - w zakresie swojej działalności statutowej - po uzyskaniu zezwolenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, określającego środki lub substancje będące przedmiotem zezwolenia.
9. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1-3, 6 i 8, mogą określać dozwoloną wielkość i cel wytwarzania, przetwarzania, przerobu lub stosowania każdego środka odurzającego, substancji psychotropowej lub prekursora oraz termin ważności zezwolenia.
10. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1-3, 6 i 8, mogą być cofnięte w razie nieprzestrzegania przepisów ustawy oraz niedotrzymania warunków określonych w zezwoleniu.

11. Środki odurzające grup I-N i II-N, substancje psychotropowe grupy II-P lub prekursory grupy I-R, z zastrzeżeniem ust. 12, może stosować, w celu prowadzenia badań naukowych, wyłącznie szkoła wyższa, jednostka badawczo-rozwojowa lub inna placówka naukowa - w zakresie swojej działalności statutowej - po zgłoszeniu tego faktu wojewódzkiemu inspektorowi farmaceutycznemu.
12. Nie wymaga zgłoszenia stosowanie, w celu prowadzenia badań naukowych, substancji psychotropowych grup III-P i IV-P lub prekursorów grupy I-R, określonych w wykazie, o którym mowa w ust. 13, przez szkołę wyższą, jednostkę badawczo-rozwojową lub inną placówkę naukową - w zakresie ich działalności statutowej.
13. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz prekursorów z grupy I-R, których wytwarzanie, przetwarzanie, przerób lub stosowanie nie wymagają zezwolenia, lecz zgłoszenia wojewódzkiemu inspektorowi farmaceutycznemu.
14. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe warunki i tryb wydawania oraz cofania zezwoleń, o których mowa w ust. 1-3, 6 i 8, a także obowiązki podmiotów posiadających te zezwolenia, w szczególności w zakresie przechowywania środków objętych zezwoleniem oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej ich posiadania i obrotu nimi,
 - 2) szczegółowe warunki zgłaszania działalności, o której mowa w ust. 11 i 13, oraz obowiązki podmiotów zobowiązanych do zgłoszenia takiej działalności.

Art. 24.

1. Zbiór mlecza makowego i opium z maku oraz ziela konopi i żywicy konopi jest dozwolony wyłącznie w celu prowadzenia badań naukowych, po uzyskaniu zezwolenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.
2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wydawania i cofania zezwoleń, o których mowa w ust. 1.
3. Sporządzanie wyciągów ze słomy makowej może odbywać się wyłącznie w zakładzie przemysłu farmaceutycznego posiadającym zezwolenie na wytwarzanie środków odurzających, uzyskane zgodnie z art. 23 ust. 1, oraz w szkole wyższej, jednostce badawczo-rozwojowej i Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych - w zakresie ich działalności statutowej.

Art. 25.

1. Przywóz z zagranicy lub wywóz za granicę środków odurzających lub substancji psychotropowych może być dokonywany wyłącznie przez podmioty gospodarcze, o których mowa w art. 23 ust. 1 lub art. 27 ust. 1, lub na ich rzecz.
2. Przywóz z zagranicy środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz prekursorów grupy I-R może nastąpić po uzyskaniu, dla każdej przesyłki przywożonej do kraju, zezwolenia na przywóz, wydanego przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, oraz zezwolenia na wywóz, wydanego przez właściwe władze kraju wywozu.
3. Wywóz za granicę środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz prekursorów grupy I-R może nastąpić po uzyskaniu, dla każdej przesyłki wywożonej z kraju, zezwolenia na wywóz, wydanego przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, oraz zezwolenia na przywóz, wydanego przez właściwe władze kraju przywozu.
4. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb wydawania zezwoleń, o których mowa w ust. 2 i 3, wzory tych zezwoleń, obowiązki podmiotów

posiadających te zezwolenia w zakresie przechowywania środków objętych zezwoleniem, wydawania tych środków jednostkom uprawnionym oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie ich posiadania i obrotu nimi.

5. Przywóz z zagranicy lub wywóz za granicę słomy makowej może być dokonany wyłącznie przez podmioty gospodarcze, o których mowa w art. 23 ust. 1 lub art. 27 ust. 1, lub na ich rzecz, po uzyskaniu zezwoleń przewidzianych w ust. 2 i 3.
6. Tranzyt środków odurzających grup I-N, II-N i IV-N oraz substancji psychotropowych grup I-P i II-P jest dozwolony na podstawie zezwolenia na wywóz, wydanego przez właściwe władze kraju wywozu, lub zezwolenia na przywóz, wydanego przez właściwe władze kraju przywozu.
7. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do przywozu z zagranicy substancji psychotropowych lub prekursorów do składu celnego i wywozu ich za granicę ze składu celnego. Przywóz z zagranicy środków odurzających do składów celnych jest zabroniony.
8. Przywóz z zagranicy lub tranzyt środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów grupy I-R przez wolne obszary celne jest zabroniony.

Art. 26.

1. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz środków odurzających grup II-N i III-N, substancji psychotropowych grup III-P i IV-P lub niektórych ich preparatów, których przywóz z zagranicy, wywóz za granicę lub tranzyt może odbywać się bez zachowania warunków, o których mowa w art. 25 ust. 1-3 i 5. Przepis ten stosuje się odpowiednio do słomy makowej.
2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Gospodarki może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz prekursorów grupy I-R, których przywóz z zagranicy, wywóz za granicę lub tranzyt może odbywać się bez zachowania poszczególnych warunków, o których mowa w art. 25 ust. 2 i 3.

Art. 27.

1. Obrót hurtowy środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi może być prowadzony wyłącznie przez podmiot gospodarczy posiadający koncesję na prowadzenie hurtowni farmaceutycznej, wydaną na podstawie odrębnych przepisów, po uzyskaniu zezwolenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.
2. Obrót hurtowy prekursorami grupy I-R może być prowadzony, z zastrzeżeniem ust. 3, przez podmiot gospodarczy posiadający koncesję na prowadzenie hurtowni farmaceutycznej, wydaną na podstawie odrębnych przepisów, po uzyskaniu zezwolenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.
3. Obrót hurtowy prekursorami grupy I-R, o których mowa w art. 23 ust. 13, może być prowadzony przez inny podmiot gospodarczy w trybie określonym w przepisach niniejszego artykułu.
4. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być wydane po stwierdzeniu przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, że podmiot gospodarczy występujący o wydanie zezwolenia zapewnia warunki obrotu uniemożliwiające użycie środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów objętych zezwoleniem przez osoby nie upoważnione lub do celów innych niż określone w wydanym zezwoleniu.
5. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być cofnięte w razie nieprzestrzegania przepisów ustawy oraz niedotrzymania warunków określonych w zezwoleniu.
6. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe warunki i tryb wydawania oraz cofania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, a także obowiązki podmiotów posiadających te zezwolenia, w szczególności w zakresie przechowywania środków objętych zezwoleniem, wydawania tych środków jednostkom uprawnionym oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej ich posiadania i obrotu nimi,

2) szczegółowe warunki zgłaszania działalności, o której mowa w ust. 3, oraz obowiązki podmiotów gospodarczych zobowiązanych do zgłoszenia tej działalności.

Art. 28.

1. Obrót detaliczny środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi prowadzi apteka.
2. Preparaty zawierające środki odurzające lub substancje psychotropowe są wydawane z apteki, z zastrzeżeniem ust. 3, wyłącznie na podstawie specjalnie oznakowanej recepty albo zapotrzebowania.
3. Preparaty zawierające środki odurzające grupy II-N oraz substancje psychotropowe grup III-P i IV-P mogą być wydawane z apteki na podstawie recept innych niż określone w ust. 2, a preparaty zawierające środki odurzające grupy III-N mogą być wydawane z apteki bez recepty.
4. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe warunki przechowywania przez apteki środków odurzających, substancji psychotropowych i preparatów zawierających te środki lub substancje oraz sposób prowadzenia dokumentacji w zakresie ich posiadania i obrotu,
 - 2) preparaty, o których mowa w ust. 3,
 - 3) szczegółowe warunki wystawiania recept i zapotrzebowań na preparaty zawierające środki odurzające lub substancje psychotropowe oraz wydawania tych preparatów z aptek.

Art. 29.

1. Preparaty zawierające środki odurzające grup I-N, II-N i III-N lub substancje psychotropowe grup II-P, III-P i IV-P, które zostały dopuszczone do obrotu jako środki farmaceutyczne na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 pkt 1, może posiadać, w celach medycznych, zakład opieki zdrowotnej nie mający apteki zakładowej, zakład leczniczy dla zwierząt oraz lekarz, lekarz stomatolog lub lekarz weterynarii, prowadzący indywidualną praktykę lekarską, oraz inne podmioty.
2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje preparatów i ich ilości, jakie mogą posiadać podmioty, o których mowa w ust. 1, oraz inne podmioty, szczegółowe warunki przechowywania tych preparatów oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie ich posiadania i stosowania.

Art. 30.

1. Podmiot gospodarczy i inna jednostka organizacyjna, które uzyskały zezwolenia, o których mowa w art. 23 ust. 1, art. 25 ust. 2, 3 i 5 lub art. 27 ust. 1, są obowiązane do składania sprawozdań z działalności określonej w zezwoleniu.
2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze zarządzenia, szczegółowe warunki i tryb składania sprawozdań, o których mowa w ust. 1.

Art. 31.

1. Nadzór nad wytwarzaniem, przetwarzaniem, przerobem, przechowywaniem i obrotem środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz prekursorami z grupy I-R, z zastrzeżeniem ust. 2, sprawuje wojewódzki inspektor farmaceutyczny - na zasadach i w trybie określonych w przepisach o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i nadzorze farmaceutycznym.
2. Nadzór nad prekursorami grup IIA-R i IIB-R oraz prekursorami wymienionymi w wykazie określonym na podstawie art. 23 ust. 13 sprawuje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny - na zasadach i w trybie określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz o substancjach trujących.

3. Ministrowie Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji sprawują nadzór nad przerobem, przechowywaniem, obrotem oraz zapasami środków odurzających i substancji psychotropowych w podległych im jednostkach organizacyjnych - na zasadach i w trybie określonych w przepisach powołanych w ust. 1 i 2.

Rozdział 5

Uprawa maku i konopi

Art. 32.

1. Uprawa maku, z wyjątkiem maku niskomorfinowego, może być prowadzona wyłącznie na potrzeby przemysłu farmaceutycznego i nasiennictwa.
2. Uprawa maku niskomorfinowego może być prowadzona wyłącznie na cele spożywcze i nasiennictwa.
3. Uprawa konopi włóknistych może być prowadzona wyłącznie na potrzeby przemysłu włókienniczego i celulozowo-papierniczego oraz nasiennictwa.
4. Uprawa konopi innych niż wymienione w ust. 3 jest zabroniona.

Art. 33.

1. Uprawy maku i konopi włóknistych mogą być prowadzone na określonej powierzchni, w wyznaczonych rejonach, w drodze kontraktacji i na podstawie zezwolenia.
2. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej określa, w drodze rozporządzenia, ogólną powierzchnię przeznaczaną corocznie pod uprawy maku lub konopi włóknistych oraz rejonizację tych upraw, z podziałem na poszczególne województwa.
3. Wojewoda określa, w drodze rozporządzenia, powierzchnię upraw maku lub konopi włóknistych w poszczególnych gminach, w ramach powierzchni określonej dla województwa przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.
4. Kontraktację upraw maku lub konopi włóknistych może prowadzić podmiot gospodarczy posiadający zezwolenie wojewody właściwego dla miejsca położenia uprawy.
5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 4, powinno określać zakres i cel kontraktacji. Zezwolenie może być cofnięte w razie naruszenia warunków w nim określonych.

Art. 34.

1. Uprawy maku lub konopi włóknistych mogą być prowadzone, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 1, na podstawie:
 - 1) zezwolenia wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce położenia uprawy oraz,
 - 2) umowy kontraktacji, zawartej przez prowadzącego uprawę z podmiotem gospodarczym prowadzącym kontraktację na podstawie zezwolenia wojewody właściwego dla miejsca położenia uprawy.
2. Zezwolenie powinno określać odmianę maku lub konopi włóknistych, powierzchnię ich uprawy oraz termin jego ważności.
3. Organ odmówi wydania zezwolenia na prowadzenie uprawy maku lub konopi włóknistych, jeżeli ubiegający się o jego wydanie nie daje gwarancji należytego zabezpieczenia zbioru z tych upraw przed wykorzystaniem do celów innych niż określone w ustawie.
4. Zezwolenie może być cofnięte w razie naruszenia warunków w nim określonych.
5. Gmina prowadzi rejestr wydanych zezwoleń na uprawę maku lub konopi włóknistych.

Art. 35.

1. Torebka (makówka) z nasionami, uzyskana z uprawy maku prowadzonej na potrzeby przemysłu farmaceutycznego, wraz z przylegającą do niej łodygą o długości do 7 cm, powinny być w całości przekazane podmiotowi gospodarczemu prowadzącemu kontraktację upraw maku, na warunkach określonych w umowie kontraktacji. Słoma makowa pozostała po oddzieleniu torebki (makówki) i przylegającej do niej łodygi o długości do 7 cm, powinna być zniszczona przez prowadzącego uprawę w sposób określony w umowie kontraktacji.
2. Słoma makowa z uprawy maku niskomorfinowego powinna być zniszczona przez prowadzącego uprawę na jego koszt, w sposób określony w umowie kontraktacji.
3. Pozostałe na polu resztki poźniwe maku powinny być zniszczone w miejscu prowadzenia uprawy, w wyniku wykonania odpowiedniego zabiegu agrotechnicznego, na warunkach określonych w umowie kontraktacji.

Art. 36.

Przepisów art. 32-35, z wyjątkiem przepisów dotyczących obowiązku niszczenia słomy makowej i resztek poźniwych roślin maku, nie stosuje się do upraw maku i konopi prowadzonych przez szkołę wyższą, jednostkę badawczo-rozwojową lub inną placówkę naukową oraz Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych - jeżeli odbywa się to w ramach działalności statutowej, a także przez podmiot gospodarczy zajmujący się hodowlą roślin lub stosujący konopie włókniste w celach izolacyjnych.

Art. 37.

1. Nadzór nad uprawami maku lub konopi włóknistych sprawuje zarząd gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tych upraw.
2. W ramach wykonywania nadzoru osoby upoważnione przez organ, o którym mowa w ust. 1, są uprawnione do:
 - 1) wejścia na grunty, na których są prowadzone uprawy maku lub konopi włóknistych, w tym dojścia do tych gruntów przez inne nieruchomości,
 - 2) kontroli dokumentów uprawniających do prowadzenia upraw maku lub konopi włóknistych,
 - 3) żądania wyjaśnień i oświadczeń od prowadzącego uprawy maku lub konopi włóknistych.
3. Osoby upoważnione do wykonywania czynności określonych w ust. 2 mają obowiązek okazania upoważnienia wydanego przez organ sprawujący nadzór.
4. W razie stwierdzenia prowadzenia upraw maku lub konopi włóknistych wbrew warunkom określonym w art. 34, wójt lub burmistrz (prezydent miasta) wydaje nakaz zniszczenia tych upraw przez zaoranie lub przekopanie gruntu, na koszt prowadzącego uprawę; decyzja ta podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 38.

Zadania, o których mowa w art. 34 i 37, są wykonywane przez gminę jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 39.

Rada Ministrów może rozszerzyć, w drodze rozporządzenia, przepisy dotyczące upraw maku i konopi na inne rośliny, które zawierają substancje odurzające lub psychotropowe.

Rozdział 6

Przepisy karne

Art. 40.

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, wytwarza, przetwarza albo przerabia środki odurzające lub substancje psychotropowe albo przetwarza mleczo makowe lub słomę makową,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych, mlecza makowego albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywny.

Art. 41.

1. Kto wyrabia, posiada, przechowuje, zbywa lub nabywa przyrządy, jeżeli z okoliczności wynika, że służą one lub są przeznaczone do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. Tej samej karze podlega, kto:
 - 1) przystosowuje do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych naczynia i przyrządy, choćby były wytworzone w innym celu, albo
 - 2) wchodzi w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 40 ust. 2.

Art. 42.

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, przywozi z zagranicy, wywozi za granicę lub przewozi w tranzycie środki odurzające, substancje psychotropowe, mleczo makowe lub słomę makową,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywny.
2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności do roku, ograniczenia wolności albo grzywny.
3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych, mlecza makowego lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 i grzywny.

Art. 43.

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, wprowadza do obrotu środki odurzające, substancje psychotropowe, mleczo makowe lub słomę makową albo uczestniczy w takim obrocie,
podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 i grzywny.
2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności do roku, ograniczenia wolności albo grzywny.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych, mlecza makowego lub słomy makowej, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 i grzywny.

Art. 44.

1. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 42 ust. 1 lub art. 43 ust. 1,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 42 ust. 3 lub art. 43 ust. 3,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 45.

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 46.

1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji,
podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji,
podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.
3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 47.

Kto, wbrew przepisom ustawy, w celu niedozwolonego wytworzenia środka odurzającego lub substancji psychotropowej, wytwarza, przetwarza, przerabia, przywozi z zagranicy, wywozi za granicę, przewozi w tranzycie, nabywa, posiada lub przechowuje prekursorsy,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 48.

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności do roku, ograniczenia wolności albo grzywny.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywny.

4. Nie podlega karze sprawca występku określonego w ust. 1, który posiada na własny użytek środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznacznej.

Art. 49.

1. Kto, wbrew przepisom ustawy, uprawia mak, z wyjątkiem maku niskomorfinowego, lub konopie, z wyjątkiem konopi włóknistych,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisom ustawy zbiera mleczko makowe, opium, słomę makową, żywicę lub ziele konopi.

Art. 50.

Kto zabiera, w celu przywłaszczenia, środki odurzające, substancje psychotropowe, mleczko makowe lub słomę makową, podlega odpowiedzialności karnej jak za przestępstwo kradzieży mienia, niezależnie od wartości przedmiotu zaboru.

Art. 51.

Kto, wbrew przepisom ustawy, uprawia mak niskomorfinowy lub konopie włókniste,

podlega karze grzywny.

Art. 52.

Kto, wbrew przepisom ustawy, wytwarza, przetwarza, przerabia, stosuje, przywozi z zagranicy, wywozi za granicę, przewozi w tranzycie, nabywa, posiada lub przechowuje prekursorzy,

podlega karze grzywny.

Art. 53.

Kto, wbrew przepisom wydanym na podstawie art. 23 lub 27, nie dopełnia obowiązku prowadzenia ewidencji wytwarzania, przetwarzania, przerobu środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów i obrotu nimi albo w inny sposób narusza przepisy określające zasady stosowania środków, substancji lub prekursorów i obrotu nimi,

podlega karze grzywny.

Art. 54.

Orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 51-53 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 55.

1. W razie skazania za przestępstwa określone w art. 40-47, 49 i 50, orzeka się przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były własnością sprawcy.

2. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 48 oraz w razie umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania karnego, orzeka się przepadek środka odurzającego lub substancji psychotropowej, nawet jeżeli nie był własnością sprawcy.
3. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 40-49, sąd może orzec na cele zapobiegania narkomanii nawiązkę w wysokości do 50.000 zł.
4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do sprawcy przestępstwa określonego w art. 48 ust. 1 lub 2, jeżeli jest on osobą uzależnioną.

Art. 56.

1. W razie skazania osoby uzależnionej za przestępstwo pozostające w związku z używaniem środków odurzających lub psychotropowych na karę pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono, sąd zobowiązuje skazanego do poddania się leczeniu, rehabilitacji lub readaptacji w odpowiednim zakładzie opieki zdrowotnej lub zakładzie prowadzonym przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3, i oddaje go pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia.
2. Sąd może, na wniosek osoby, instytucji lub stowarzyszenia sprawującego nadzór nad skazanym, o którym mowa w ust. 1, a także na wniosek zakładu prowadzącego leczenie, rehabilitację lub readaptację, zarządzić wykonanie zawieszony kary pozbawienia wolności, jeżeli skazany w okresie próby uchylił się od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, albo dopuszcza się rażącego naruszenia regulaminu zakładu, do którego został skierowany.
3. W razie skazania osoby uzależnionej, z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 1, na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, sąd może orzec umieszczenie sprawcy przed wykonaniem kary w odpowiednim zakładzie opieki zdrowotnej.
4. Czasu pobytu w zakładzie leczniczym nie określa się z góry, nie może on jednak być dłuższy niż 2 lata; o zwolnieniu z zakładu rozstrzyga sąd na podstawie wyników leczenia i rehabilitacji. Jeżeli skazany nie poddaje się leczeniu i rehabilitacji albo dopuszcza się rażącego naruszenia regulaminu zakładu opieki zdrowotnej, zwolnienie może nastąpić także na wniosek zakładu prowadzącego leczenie.
5. Sąd rozstrzyga po zakończeniu leczenia i rehabilitacji, czy orzeczoną karę pozbawienia wolności należy wykonać.
6. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania w przedmiocie leczenia, rehabilitacji i readaptacji osób uzależnionych, o których mowa w ust. 1-3.

Art. 57.

1. Jeżeli osoba uzależniona, której zarzucono popełnienie przestępstwa zagrożonego karą nie przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, podda się leczeniu odwykowemu w odpowiednim zakładzie opieki zdrowotnej, prokurator może zawiesić postępowanie do czasu zakończenia leczenia.
2. Po podjęciu postępowania prokurator, uwzględniając wyniki leczenia, postanawia o dalszym prowadzeniu postępowania albo występuje do sądu z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania.
3. Na postanowienie o dalszym prowadzeniu postępowania podejrzanemu przysługuje zażalenie.
4. W wypadku wskazanym w ust. 2 warunkowe umorzenie można zastosować do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą nie przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności.

Art. 58.

W zakresie uregulowanym w niniejszym rozdziale nie stosuje się art. 102 Kodeksu karnego.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 59.

W ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. Nr 28, poz. 153) w art. 165 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

"7) art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 75, poz. 468)".

Art. 60.

Zezwolenia wydane przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej na podstawie dotychczasowych przepisów o zapobieganiu narkomanii zachowują moc po wejściu ustawy w życie.

Art. 61.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, nie dłużej jednak niż przez okres roku od dnia jej wejścia w życie, zachowują moc obowiązującą dotychczasowe przepisy wykonawcze, jeżeli nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 62.

Traci moc ustawa z dnia 31 stycznia 1985 r. o zapobieganiu narkomanii (Dz.U. Nr 4, poz. 15 i Nr 15, poz. 66, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 89, poz. 517 oraz z 1991 r. Nr 105, poz. 452).

Art. 63.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów rozdziału 5, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.